

Satesõnaks.

Tänapäeva prantsuse näidendikirjanikest on meli praegu kahtlemata populaarseim 42 aastane Marcel Pagnol. Seda on põhjustanud peamiselt ta Marselle-triloogia, millest „Kaugeid randu“ („Marrust“) ja „Fanny“ eteladati „Estonias“ ebatavalise menuga juba mitme aasta eest. Peale selle on Eestis lavastatud ta satirilisemata ja meeleoludelt kitsapirilisemaid komöödiaid „Topaze“ ning „Phaëton“.

Prantsuse kirjanduse enese vaatekohalt ei kuulu Pagnol oma Marselle-triloogiaga mingisse voolu ega rubriiki. Neis teoses ta pole ei poliitilise komöödiateator (keda leidub palju kõrgemat ja veel rohkem madalamat „buhvaari“-liiki) ega sentimentaalselt sõrvenev provintskirjanik-, „regionalist“ ega rangete kunstististe põhimõtete seisukohalt rahvast kujutav „populisti“, „Võiks“ küll öelda, et siin on Pagnol theks toredaks tervitaks sulatanud pärislase vaimukuse, nobeduse ning selguse ja lõuna-prantslase maaltihedase sooja huumori ning rõõmu kõigest maailmest. Näib, et pärast kirjandusiliku enesekoolitust metropolis on Pagnol andnud järgi südame hädale ja asunud kõnealuses triloogias kujutama oma koduprovintsi elu ja elanikke. Põlvnedes Aix'ist tunneb ta oivaliselt lähedase suurlinna Marselle omapära. Seda romantilist omapära peaks olema võimalik tajuda tugvasti „Marius“, „Fanny“ ja „Teesari“ eesti lavastustegi kaudu. Tajume, et just siin Vanasadama ääres, kus kaup-lesid juba fonilised, segunevad elu kõige intensiivsemad ja vastandlikumad elemendid: paljude igatsused „kaugete randade“ järele ja kõige realistlikum kauplemine, lõunamaine mõnulemine ja töörikkimine, ro-junemud nähtavasti üsna kindlaks tühiks või vähemalt mõisteks. Ta ise tunnistab, et eelistab kõigele veinijoomist roheliste puude all oma traditsioonilises ringis, kuid seejuures tegelikult ei väsi kauplemast kõi-gi maailmajagudega, ega, mis on väga oluline, nõokamast kaaskodanikke.

On tunda, et Pagnol väga armastab neid oma marsellelasi, keda näeme „Teesari“ ja triloogia eelnenud osades. Ta ei ole neisse kiin-dunud vahest mitte just seepärast, et nad on „väikesed inimesed“. Teda paelub nende naiivses elurõõmus avalduv vaimline tervis, (mis kaldub näi-teks plitimis-siseenigi huumori abil leevendama inimlikumaks!) ja nen-de südame siirus ning tugevus tõsistes asjades.

Sättrasest aimestikust ja prantslase vaimukoolitusest on sündinud teosed, mida võib nimetada rahvanäidendeiks ja tühtlasi peeniks psüh-holoogilistiks komöödiaks.

Soodsamatel tingimustel laenutate näidendeid

Eesti Haridusliidu

Teatritarvete laost

Tallinn, Uus tän. 2.

Telefon 452-02

„Estonia“ Tallinn, S. Karja 8. 1937. a.

Vaheajaks . . .

peene maitse ja
meeldiva aroomiga
1 sorti paberossid

Tango

10 tk. — 20 snt.

millised on kõrgema
kvaliteedi eliit-erisort

T U B A K A V A B R I K
H. ANTON & KO